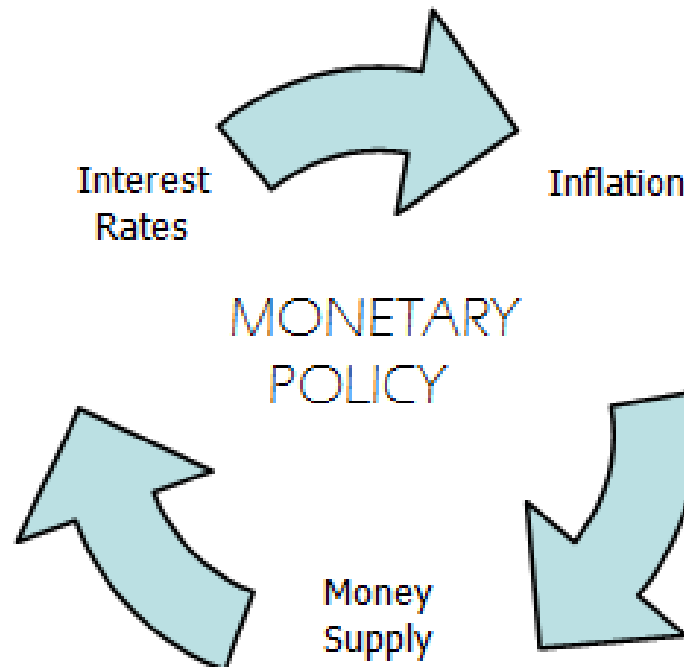
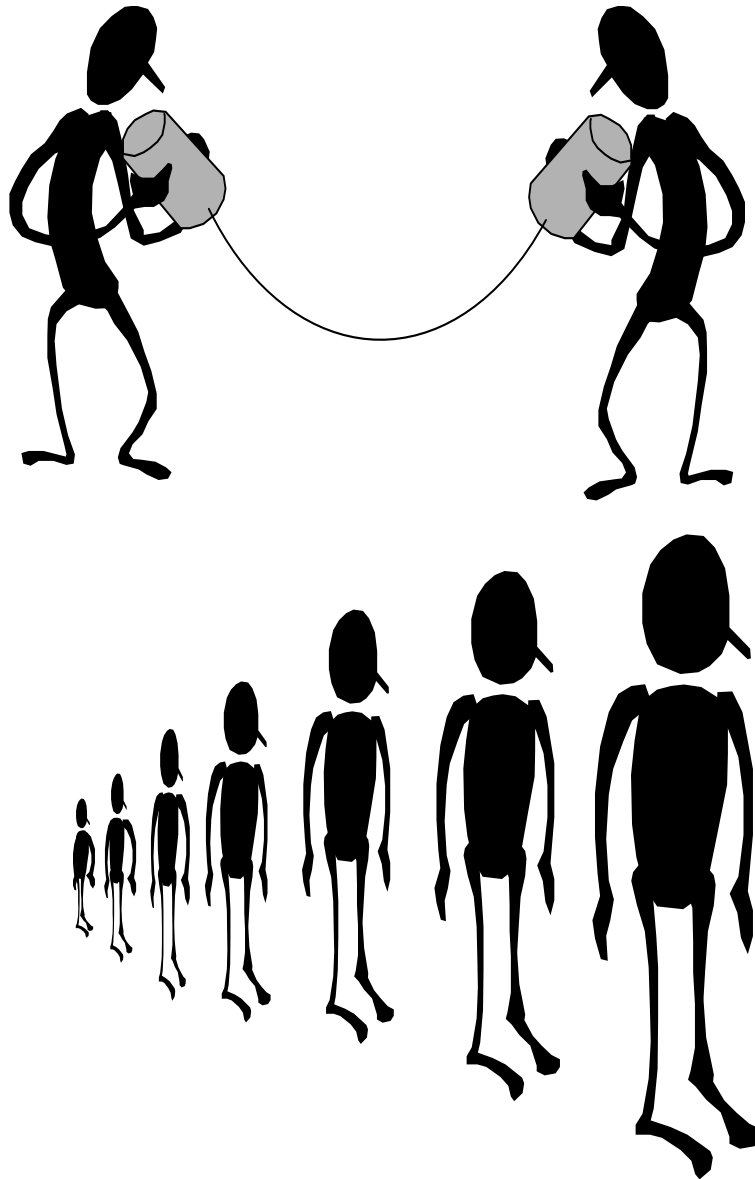

นโยบายการเงิน

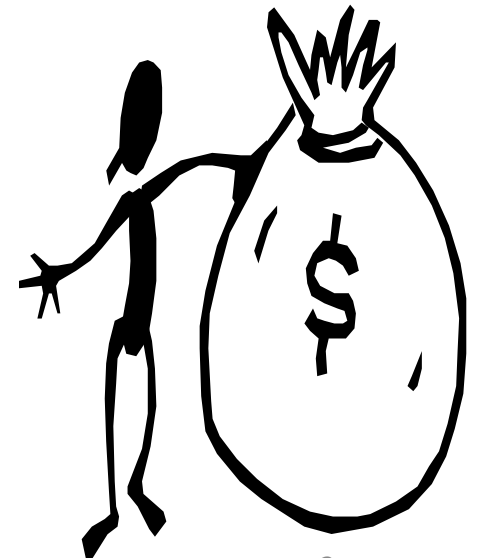
และเครื่องมือทางนโยบายการเงิน

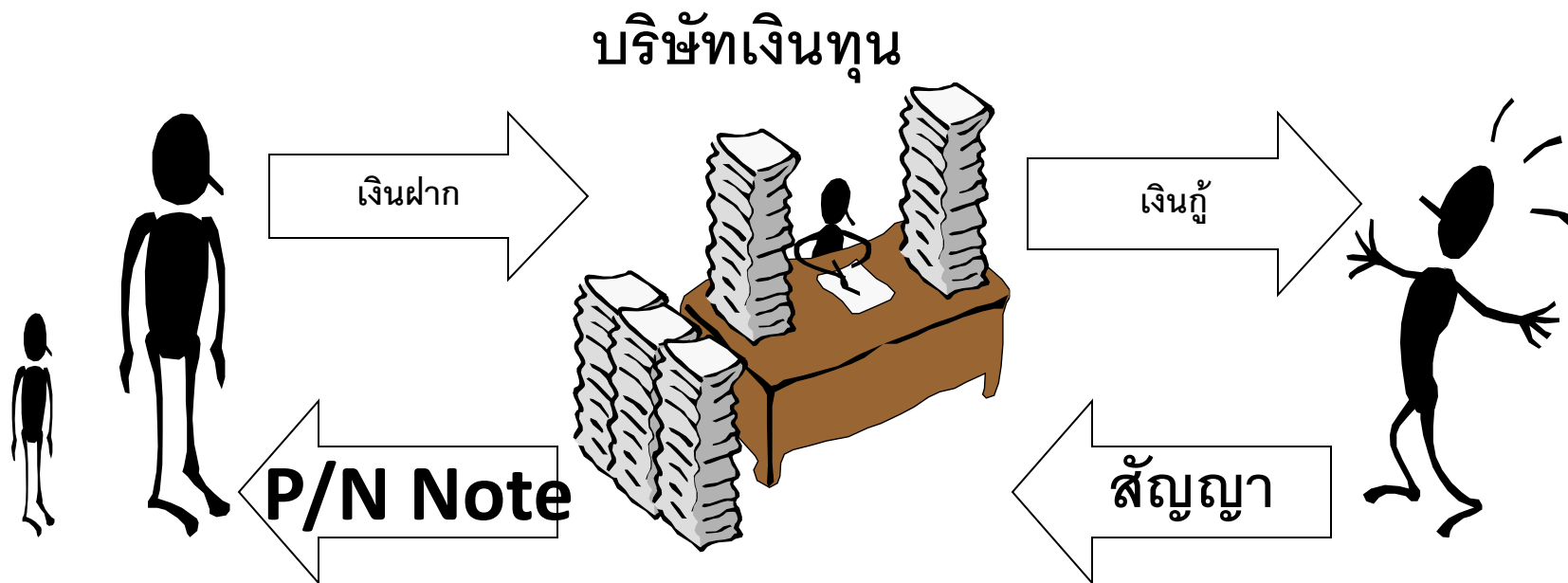
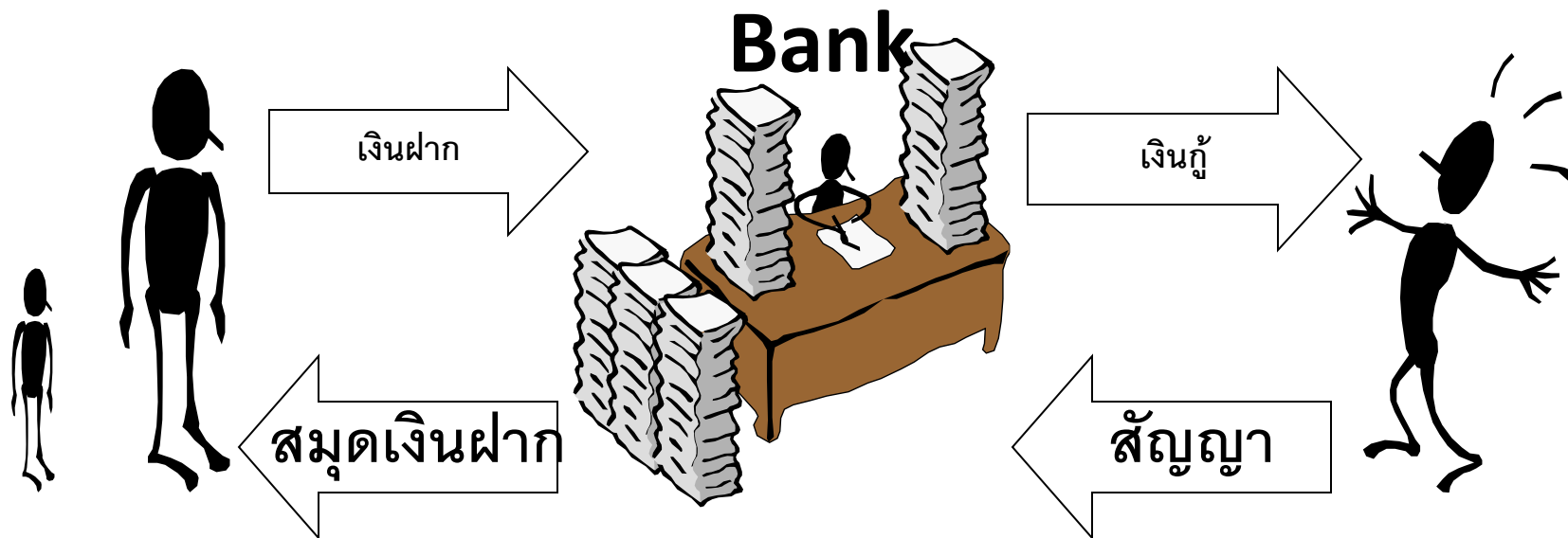

เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ ตัวสัญญาใช้เงิน ต่างกันอย่างไร ???

ถ้าผู้กู้และผู้ให้กู้สามารถตกลงกันได้ ในเรื่องปริมาณเงินที่ให้ผู้
ระยะเวลา ดอกเบี้ย ก็ไม่มีปัญหา
แต่บางครั้ง ก็เกิดปัญหาเพราะ
ความต้องการไม่ตรงกัน จึงเกิด
ระบบธนาคาร

ตลาดการเงิน (Financial Market)

ตลาดการเงิน คือ ตลาดที่อำนวยความสะดวกในการโอนเงินจากหน่วยเศรษฐกิจที่มีเงินออมไปยังหน่วยเศรษฐกิจที่ต้องการเงินออมเพื่อไปลงทุนในอนาคต

- 1) **ตลาดเงิน (Money Market)** คือ ตลาดที่มีการระดมทุนและการให้สินเชื่อระยะสั้นที่ไม่เกิน 1 ปี
- 2) **ตลาดทุน (Capital Market)** คือ ตลาดที่มีการระดมเงินออมระยะยาวและให้สินเชื่อระยะยาวตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

การพัฒนาตลาดการเงินไทย

1. การพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ

- ในช่วงแรกไทยยังไม่มีเงินทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจ ต้องพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรระหว่างประเทศ และนักลงทุนจากต่างประเทศ

2. นโยบายเปิดเสรีทางการเงิน

- เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบและตลาดเงินให้เป็นแนวสากล จึงมีการผ่อนคลายกฎระเบียบทางการเงินต่างๆ ทำให้เงินทุนไหลเข้ามาจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

3. การพัฒนาเทคโนโลยี

- พัฒนาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ เพื่อให้ต้นทุนการทำธุรกรรม (**Transaction**) ลดลง
- ผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆ ส่งเสริมให้มีการแข่งขันกัน ทำให้ธุรกิจต่างๆ ในตลาดการเงินต้องนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินและบริการที่ตรงกับความต้องการของลูกค้ามากที่สุด

บทบาทตลาดการเงิน

1. ผู้ที่ออมทรัพย์ได้รับประโยชน์

- ผู้ออมได้รับประโยชน์ในรูปของดอกเบี้ย เงินปันผล แล้วแต่กรณี

2. นักลงทุนได้รับประโยชน์

- ช่วยให้ผู้ลงทุนหาแหล่งเงินกู้ได้สะดวกขึ้น

3. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยรวมขยายตัว

- นักลงทุนสามารถกู้ยืมไปลงทุนได้มากขึ้น
- ผู้บริโภคมีโอกาสมีเงินทุนเพื่อการบริโภคมากขึ้น

4. ระบบเศรษฐกิจมีการสะสมทุนของประเทศเพิ่มขึ้น

- ทำให้เกิดการระดมทุนโดยผ่านตลาดทุนและระดับการลงทุนที่แท้จริงสูงขึ้น และทำให้การผลิตสินค้าและบริการสูงขึ้นด้วย

ตลาดเงิน (Money Market)

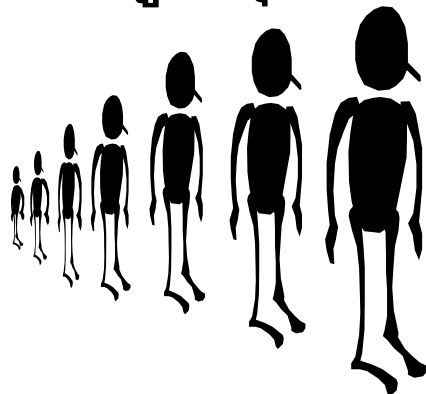
- สามารถแบ่งเป็น**ตลาดเงินในระบบ** (เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ ธนาคารกลาง) และ**ตลาดเงินนอกระบบ** (เช่น การกู้ยืมโดยไม่มีกฎหมายรับรอง)
- กิจกรรมสำคัญ คือ การกู้ระหว่างธนาคาร การกู้โดยตรง การเบิกเงินเกินบัญชี การซื้อขายตราสารการเงินระยะสั้น
- ตราสารที่อยู่ในตลาดเงิน เช่น ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วเงินคลัง ตราสารการค้า
- บริษัทเงินทุน และ บริษัทหลักทรัพย์ต่างกันอย่างไร ???

ตลาดทุน (Capital Market)

- สถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สหกรณ์การเกษตร ที่ให้สินเชื่อระยะยาวเกิน 1 ปี
- ตราสาร คือ หุ้นกู้ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ พันธบัตรรัฐบาล
- ตลาดแรก และตลาดรองต่างกันอย่างไร ???

ตลาดแรก

ผู้ลงทุน

เงินทุน

หุ้นสามัญ

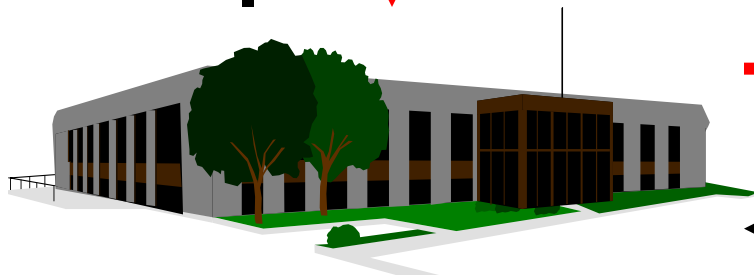

บริษัทที่ต้องการเงินทุน

เงิน

หุ้นสามัญ

ตลาดหลักทรัพย์

หุ้นสามัญ

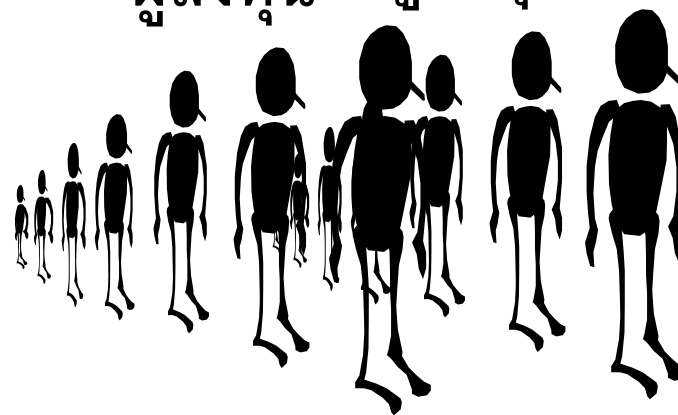
เงิน

ตลาดรอง

ผู้ลงทุน

ผู้ลงทุน

ความสำคัญของการตลาดการเงิน

- เป็นแหล่งระดมทุนจากผู้มีเงินออมไปยังผู้ที่ต้องการเงินทุน
- มีการจัดสรรเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ
- รักษาอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
- สร้างความมั่นคงให้กับระบบเศรษฐกิจ

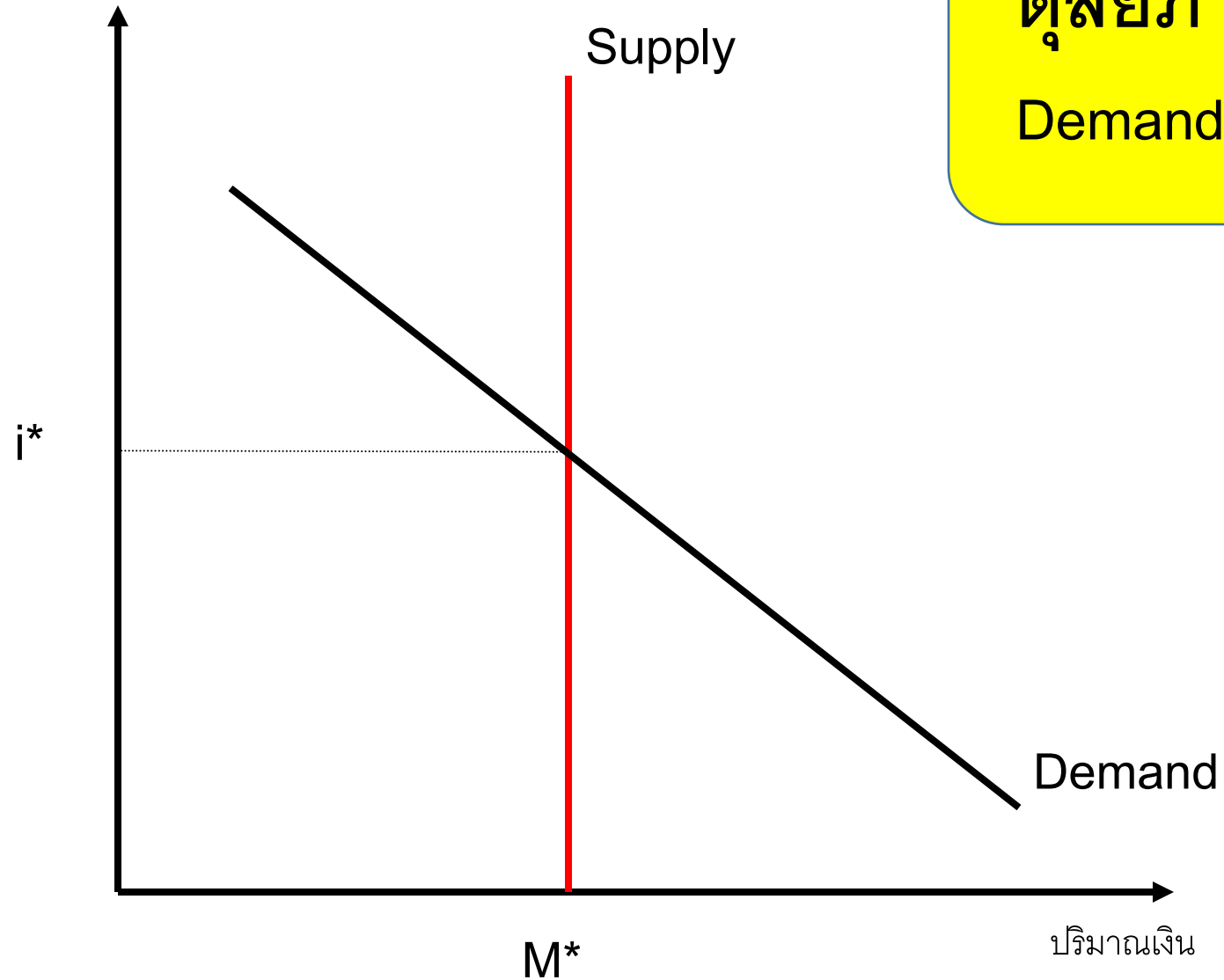
ดุลยภาพในตลาดเงิน

- ปริมาณในที่นี้คือ ปริมาณเงินในระบบ (Money Supply) และราคาของเงินก็คือ ผลตอบแทนจากการใช้เงิน นั่นคือ ดอกเบี้ย (Interest)
- ดุลยภาพ คือ จุดที่อุปสงค์ต่อการถือเงินมี ค่าเท่ากับ อุปทานของเงิน

ดุลยภาพในตลาดเงิน

- อุปสงค์ต่อการถือเงิน (**Demand for Money**) คือ ปริมาณเงินทั้งสิ้นที่ระบบเศรษฐกิจต้องการถือไว้ในขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งขึ้นกับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและอัตราดอกเบี้ย (1.เพื่อลงทุน และ 2.เก็งกำไร) 3. อีกส่วนกันไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน
- อุปทานของเงิน (**Money Supply**) คือปริมาณเงินตามนิยาม มักใช้ **M2** ไม่ขึ้นกับอัตราดอกเบี้ย (เส้นอุปทาน ขึ้นกับนโยบายการเงิน)

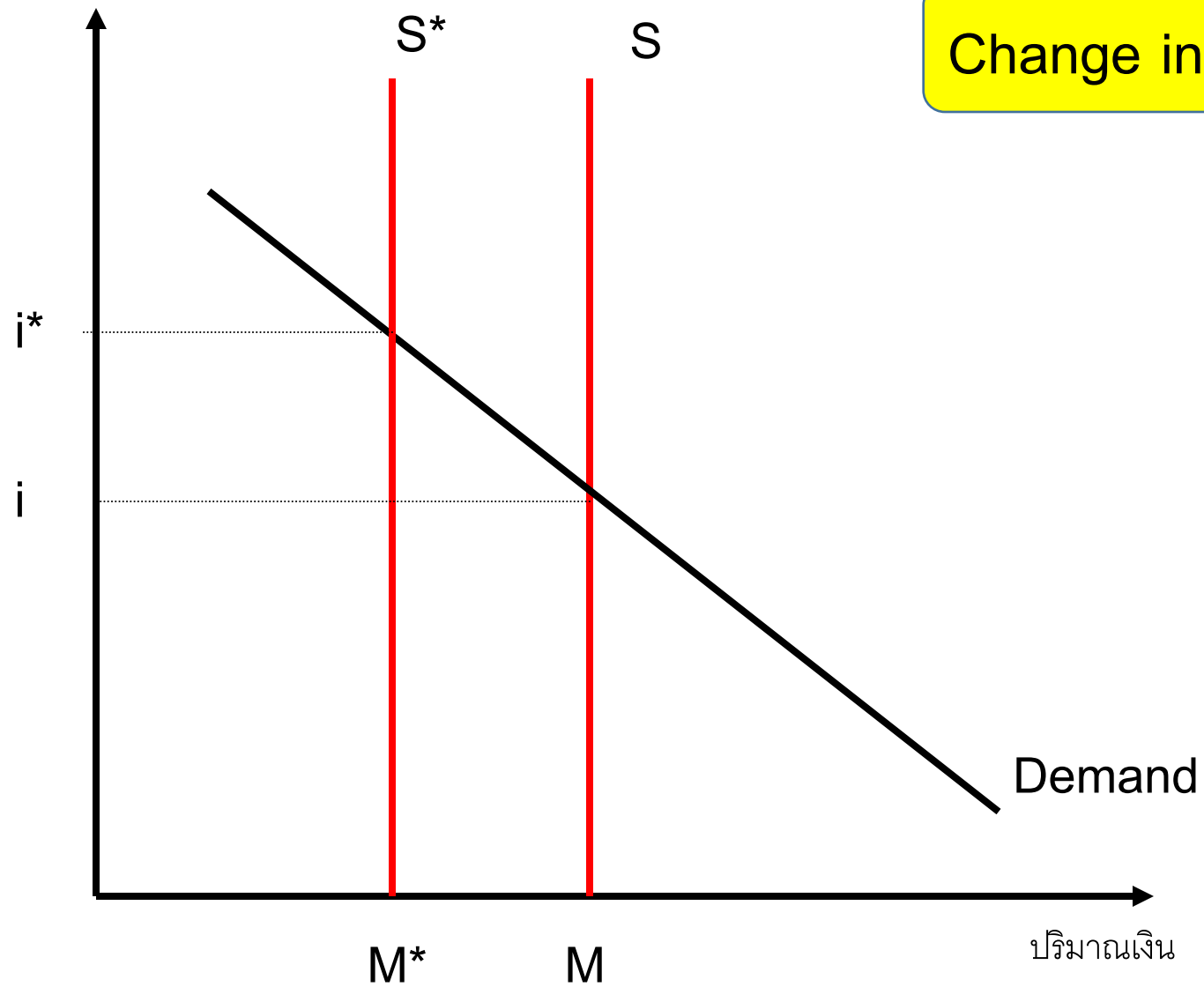
ราคา / อัตราดอกเบี้ย

ดุลยภาพในตลาดเงิน

Demand and Supply of Money

ราคา / อัตราดอกเบี้ย

Change in Supply of Money

ประเภทสถาบันการเงิน

1. ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank)
 - รับฝากเงินในบัญชีกระแสรายวัน บัญชีออมทรัพย์และ บัญชีเงินฝากประจำ
 - ปล่อยสินเชือ / ให้กู้เงิน
2. สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ (Non-bank Financial Institutions)
3. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions) เช่น
ธนาคารออมสิน, ธนาคารอาคารสงเคราะห์, ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม

สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ (non-bank financial institutions)

1. บริษัทเงินทุน (Capital Company/Trust)
2. บริษัทหลักทรัพย์ (Security Company)
3. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ (Credit Foncier Company)
4. บริษัทประกันชีวิตและประกันวินาศภัย (Life and Non-Life Insurance Company)

สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ (non-bank financial institutions)

5. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม (Mutual Fund Management Company)
6. สหกรณ์การเกษตร (Agricultural Cooperatives)
7. สหกรณ์ออมทรัพย์ (Savings Cooperatives)
8. โรงรับจำนำ (Pawn shop)

หน้าที่ของธนาคารกลาง (Central Bank)

- เป็นนายธนาคารของธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank)
- เป็นนายธนาคารของรัฐบาล
- ออกธนบัตร (Bank Note) (ธนาคารกลางไม่ออกเหรียญ)
- เป็นผู้ให้กู้ยืมแหล่งสุดท้ายของธนาคารพาณิชย์
- กำกับ ดูแล การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ให้เป็นตามนโยบาย
- เป็นผู้ควบคุมปริมาณเงินผ่าน **นโยบายการเงิน**

ธนาคารแห่งประเทศไทย

(Bank of Thailand: BOT)

นโยบายการเงิน (Monetary Policy)

นโยบายการเงิน เป็นมาตรการในการดำเนินงานด้านการควบคุมปริมาณเงินและเครดิต ธนาคารกลาง รวมถึง การดูแลปริมาณเงินและสินเชื่อเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ เช่น การรักษาเสถียรภาพของราคา ส่งเสริมการจ้างงาน การรักษาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การรักษาดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

แบ่งนโยบายได้เป็น 2 ประเภท คือ

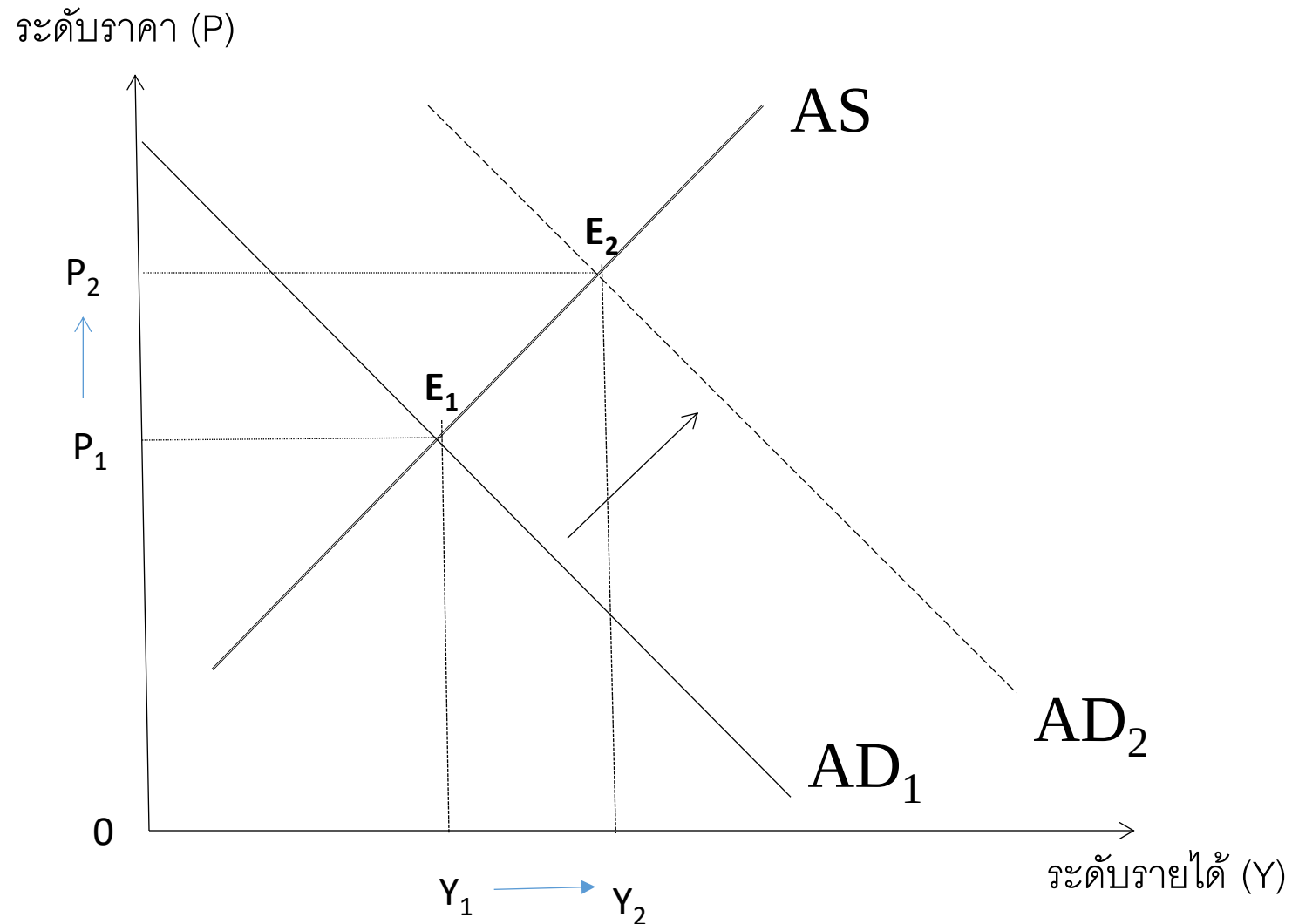
1. นโยบายการเงินแบบเข้มงวด (ทำให้ปริมาณเงินลดลง)
2. นโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย (ทำให้ปริมาณเงินเพิ่มขึ้น)

- แต่ละนโยบายควรใช้เมื่อใด ???

นโยบายการเงินกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ

- เพื่อให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้น รัฐจะใช้นโยบายการเงินแบบขยายตัว (Expansionary Monetary Policy) โดยใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อให้ปริมาณเงินมีในเศรษฐกิจมากขึ้น
- มักใช้ในกรณีเศรษฐกิจซบเซา เช่น การลงทุนอยู่ระดับต่ำ การบริโภคอยู่ในระดับต่ำ ความต้องการสินเชื่อน้อยเมื่อเทียบกับเงินออมที่มีอยู่
- ธปท. (BOT) ใช้นโยบายการเงินขยายตัว $\rightarrow$ อัตราดอกเบี้ย $(i) \downarrow \rightarrow$ การลงทุน $(I) \uparrow \rightarrow$ การจ้างงาน $\uparrow \rightarrow AD \uparrow$

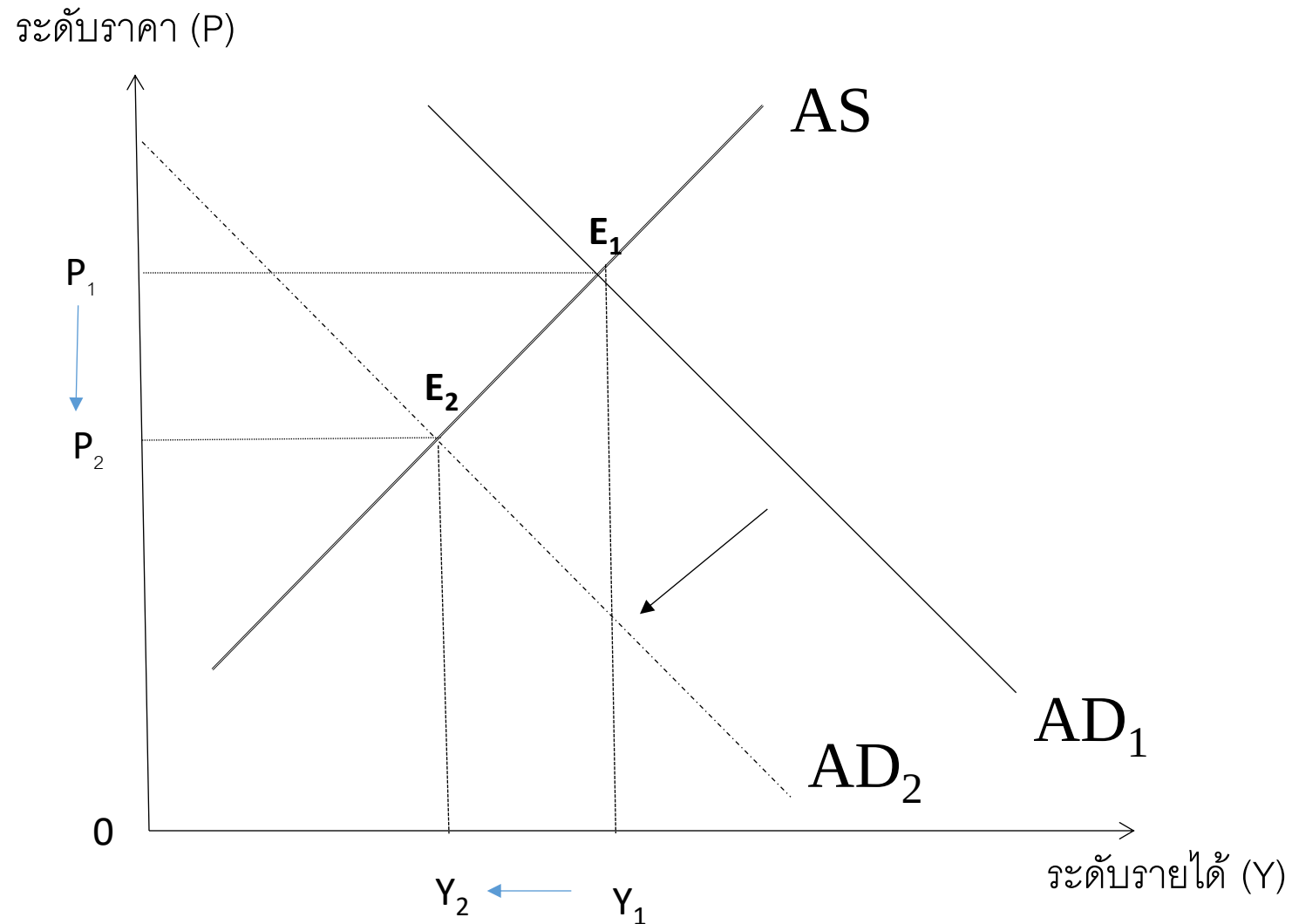
นโยบายการเงินกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ

นโยบายการเงินแบบหดตัว

- นโยบายการเงินแบบเข้มงวดหรือหดตัว (Contractionary Monetary Policy) เป็นการใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อให้ปริมาณเงินมีขนาดเล็กลง
- มักใช้ในกรณีเศรษฐกิจมีปัญหา เช่น ปัญหาเงินเฟ้อ (Inflation) ราคาสินค้าสูงขึ้นทำให้ประชาชนเดือดร้อนต้องใช้จ่ายสูงขึ้นมาก หรือ การนำเข้าสูงจนดุลการค้าขาดดุลอันมีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น
- ธปท. (BOT) ใช้นโยบายการเงินหดตัว $\rightarrow$ อัตราดอกเบี้ย $(i) \uparrow \rightarrow$ การลงทุน $(I) \downarrow \rightarrow AD \downarrow$

นโยบายการเงินกับการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

การควบคุมปริมาณเงินหรือนโยบายการเงิน

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการใช้มาตรการต่างๆ ทางการเงิน คือ ธนาคารแห่งประเทศไทย

➔ การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย (Legal Reserve Requirement)

➔ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate)

การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย

➔ การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย (Legal reserve Requirement)

ถ้าธนาคารต้องการเพิ่มปริมาณเงิน จะลดอัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย

↓ อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย → ปริมาณเงินธนาคารพาณิชย์ปล่อยกู้ ↑
→ M ↑ → ใช้งาน ↑ → Y ↑

การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate)

การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Interest Rate)

อัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยถือเป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของสถาบันการเงิน เมื่ออัตราดอกเบี้ยนโยบายเปลี่ยนแปลงจะทำให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ไปในทิศทางเดียวกัน

↑อัตราดอกเบี้ยนโยบาย → กู้เงิน ↓ → I ↓ → จ้างงาน ↓ → Y ↓

นโยบายการเงินตามกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ

นโยบายการเงินตามกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ (Inflation Targeting)

เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการดำเนินนโยบายการเงินซึ่งภายในกรอบดังกล่าวธนาคารกลางจะประกาศเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อระยะ 1-2 ปีข้างหน้า เพื่อใช้เป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินนโยบายการเงิน หากอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มลดลงต่ำกว่าหรือสูงกว่า เป้าหมายในระยะ 1-2 ปีข้างหน้าก็จะเป็นสัญญาณว่า จุดยืนของนโยบาย (Policy Stance) จะเปลี่ยนไป

เครื่องมือใช้วัดดัชนีเงินเฟ้อที่สำคัญ คือ ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index: CPI)

เสถียรภาพของระดับราคามีประโยชน์อย่างไร

เสถียรภาพด้านราคาหรืออัตราเงินเฟ้อที่ต่ำมีประโยชน์หลายด้าน กล่าวคือ

- จะช่วยให้ภาวะค่าครองชีพของประชาชนไม่ผันผวนเกินไป
- รักษาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออก
- สร้างบรรยากาศการผลิต การจ้างงาน และลงทุน
- ช่วยให้อัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยมีเสถียรภาพ

เป้าหมายเงินเฟ้อของไทย (Inflation Targeting)

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีมติเห็นชอบให้ใช้ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 เป็นเป้าหมายนโยบายการเงิน

โดยเป้าหมายดังกล่าวทางคณะกรรมการเห็นว่ามีความเหมาะสมเนื่องจาก

- (1) สอดคล้องกับพื้นฐานการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นระดับที่เอื้อให้เศรษฐกิจเติบโตในระดับศักยภาพ
- (2) ใกล้เคียงกับเป้าหมายของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่ดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ ซึ่งจะช่วยรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของประเทศด้วย